

De woonplaatsen van SSCH-patiënten in Nederland

Willem van der Kloot & Leonie van Meer

In 1854 heerste er een cholera-epidemie in de binnenstad van Londen. Een plaatselijke arts, Dr. John Snow, kwam op het idee om op de plattegrond van Londen een streepje te zetten bij elke woning waar een choleraslachtoffer woonde. Dat leverde onderstaand plaatje op (Figuur 1). Het bleek dat de streepjes geconcentreerd waren rond de waterpomp in Broad Street (in het midden van de tekening; net onder de “D” van Broad). Snow zag dat als een bevestiging van zijn theorie dat cholera verspreid wordt door het drinken van besmet water. Gewapend met zijn plaatje ging Dr. Snow naar de gemeente, die de waterpomp liet afsluiten, waarna de epidemie tot staan kwam.

Figuur 1. Onderdeel van de plattegrond van Londen met streepjes bij de woningen van choleraslachtoffers (bron: www.csiss.org/classics/content/8)

In de tweede figuur, hieronder, hebben we in de kaart van Nederland rondjes getekend in de postcoderegio's waar 51 patiënt-leden van onze SCCH-patiëntenvereniging wonen. Hoe groter het aantal patiënten dat in een bepaalde regio woont, hoe groter het rondje. Het blijkt dat de patiënt-leden geconcentreerd zijn in en rond Apeldoorn, Leiden, Nijmegen en Tiel.

Figuur 2. De postcoderegio's van 51 patiënt-leden van de SSCH-patiëntenvereniging (de gebruikte software is van Geodan, www.geodan.nl)

Is hier nu ook sprake van een plaatselijke “bron” die voor een SCCH-“besmetting” verantwoordelijk is? Nee, dat is natuurlijk niet het geval. Wat wel zou kunnen, is dat bij SCCH erfelijke factoren een rol spelen. Omdat mensen die in een bepaald gebied wonen een grotere kans hebben (ergens in de verte) familie van elkaar te zijn dan mensen uit verschillende gebieden, zou de concentratie van patiënten binnen één of enkele gebieden kunnen berusten op erfelijke eigenschappen binnen families. Maar voor zo'n conclusie gaat het hier eigenlijk over veel te weinig patiënten en is veel meer onderzoek nodig. Er is ook geen antwoord op de vraag waarom die erfelijke eigenschappen zich dan juist in de buurt van Apeldoorn, Leiden, Nijmegen en Tiel zouden openbaren. Voorlopig ligt een eenvoudigere verklaring meer voor de hand: SSCH-patiënten wonen voornamelijk in de buurt van de vier ziekenhuizen met specialisten waarvan bekend is dat zij patiënten met diagnose SCCH behandelen (Apeldoorn: Gelre-ziekenhuizen; Leiden: Leids Universitair Medisch Centrum; Nijmegen: Sint Maartenskliniek; Tiel: Rivierenland Ziekenhuis). In andere regio's wordt SCCH door medici misschien minder vaak herkend. Als dat zo is, dan wonen er vermoedelijk ook in de andere regio's van Nederland SCCH-patiënten en omdat hun ziekte niet herkend wordt, krijgen zij misschien geen of niet de goede behandeling. Dit onderstreept de noodzaak om SSCH meer bekendheid te geven bij Nederlandse huisartsen en specialisten. Waar mogelijk, zal de patiëntenvereniging hieraan een bijdrage leveren.